

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ (18/12/2011)

Γιατί εγεννήθη ο Χριστός

Μία, μόλις, εβδομάδα μάς χωρίζει, αδελφοί μου, από το μέγιστο ιστορικό και Θεολογικό γεγονός της Ενανθρωπίσεως του Υιού και Λόγου του Θεού, τα Χριστούγεννα της Εκκλησίας. Όλη η λειτουργική και υμνολογική ατμόσφαιρα των ημερών δρομολογεί τη σκέψη και τις καρδιές μας στην υποδοχή του υπερφυσού αυτού γεγονότος, που συνιστά την εκπλήρωση των επαγγελιών του Θεού στην ανθρωπότητα και την αναγέννηση της ελπίδας στο πρόσωπο του Χριστού.

Την ίδια στιγμή και ο κόσμος ετοιμάζεται να γιορτάσει τα Χριστούγεννα, μ' ένα τρόπο, όμως, που δείχνει ότι η πλειοψηφία των ανθρώπων δεν έχει κατανοήσει το μέγεθος και το περιεχόμενο των όσων πρόκειται να εορτάσουμε. Το πνεύμα του κόσμου επενδύει τα Χριστούγεννα με ένα εφήμερο εορταστικό περιτύλιγμα, με σκοπό να απαλλάξει, για λίγο, τους ανθρώπους από την τετριμμένη καθημερινότητα, περιορίζοντας την εορτή σε μία συγκεκριμένη ημέρα. Το πνεύμα της Εκκλησίας μάς καλεί, όμως, να διεισδύσουμε στα ενδότερα της εορτής, να την προσεγγίσουμε με τρόπο πνευματικό και να την βιώσουμε, αφού πρώτα συνειδητοποιήσουμε τον λόγο της Γεννήσεως του Χριστού. Αυτός ο λόγος, όταν γίνει αντιληπτός, είναι ικανός να μετατρέψει τη ζωή μας σε διαρκή γιορτή, να κάνει Χριστούγεννα την κάθε μας ημέρα.

Γιατί ο λόγος της ενανθρώπισης του Υιού και Λόγου του Θεού είναι η σωτηρία του κόσμου, η θέωση του ανθρώπου. Το αποκάλυψε ο Ίδιος κηρύσσοντας την σωτηρία του Ζακχαιού: *ήλθε ο Υιός του ανθρώπου ζητήσαι και σώσαι το απολωλός*¹ Το διεκήρυξε ο Απόστολος των εθνών Παύλος, ευγνωμονώντας τον Θεό για το έλεός Του: *Πιστός ο λόγος και πάσης αποδοχής άξιος, ότι Χριστός Ιησούς ήλθεν εις τον κόσμον αματωλούς σώσαι*² *«Ο Κύριος Ιησούς Χριστός είναι πράγματι ο Σωτήρας μας, γιατί μόνος Αυτός ένωσε στην Υπόστασή Του, την Υπόσταση του Θεού Λόγου, την Θεία και ανθρώπινη φύση, ατρέπτως, ασυγχύτως, αδιαιρέτως και αχωρίστως*³ *και έτσι, ως τέλειος Θεός και τέλειος άνθρωπος, έσωσε την βαριά άρρωστη ανθρώπινη φύση και μάς χάρισε την αιώνια ζωή»*⁴

Μόνο που η σωτηρία της ψυχής από τον ρύπο της αμαρτίας και η αποκατάστασή της στο παραδείσιο προπρωτικό κάλλος δεν χαρίζεται, αλλά κερδίζεται. Δεν προσφέρεται, με τρόπο μαγικό, αλλά κατακτάται με αγώνα πνευματικό. Με την ταπεινή αγάπη του Ιωάννου, με την

¹ Λουκ. 19,10

² Α' Τιμ. 1,15

³ Δ' Οικουμενική Σύνοδος

⁴ Αρχιμ. Γεώργιος Καψάνης, «Θεός εφανερώθη εν σαρκί», σελ. 115

δύναμη της πίστης του Πέτρου, με τον ζήλο της αφοσίωσης του Ιακώβου, με την θαυμαστή διάκριση της Θεοτόκου. Κυρίως, όμως και πρωτίστως, με την βίωση της μετανοίας του Παύλου. Άλλωστε, στο πλαίσιο της σωτηριώδους αποστολής Του, ο Χριστός ήλθε στη γη *καλέσαι αμαρτωλούς εις μετάνοιαν*⁵.

Θα επιμείνουμε στο γεγονός της μετανοίας γιατί νιώθουμε ότι είναι η διήκουσα έννοια της Ορθόδοξης πνευματικής ζωής. Θεωρούμε ότι γύρω της περιπλέκεται όλο το σύστημα της εν Χριστώ ζωής, ενώ πάνω της νοηματοδοτούνται και οικοδομούνται οι αρχές της σωτηρίας, για την οποία *επεσκέψατο ημάς εξ ύψους ο Σωτήρ ημών*⁶ Άραγε, είναι οι αρετές, πρωτίστως ή μήπως η μετάνοια που θα μάς καταστήσει μετόχους της ευεργετικής, ως προς τη σωτηρία μας, ελεύσεως του Χριστού στον κόσμο; Θεωρούμε ότι οι αρετές απογυμνώνονται και αποστεώνονται όταν δεν είναι καρπός έμπονης και διαρκούς μετανοίας, καθώς κινδυνεύουν να κυλιστούν στον πειρασμό της αυτοδικαίωσης και της δήθεν πνευματικής αυτάρκειας. Έτσι, από τρόποι σωτηρίας εκπίπτουν σε παγίδες απώλειας. Πιστεύουμε ότι ταπείνωση χωρίς μετάνοια είναι θεατρινισμός, ελεημοσύνη χωρίς μετάνοια είναι εγωπαθής αυτοπροβολή, νηστεία χωρίς μετάνοια είναι ξερός και ανούσιος θρησκευτικός τύπος, προσευχή χωρίς μετάνοια είναι περιττός διαλογισμός, κοινωνική αλληλεγγύη χωρίς μετάνοια είναι συμβατικός κοινωνικός ακτιβισμός, παρθενία χωρίς μετάνοια είναι συμπλεγματική μειονεξία, αγάπη δίχως μετάνοια είναι μεγαλόστομο θεώρημα. Ο δρόμος για τη σωτηρία είναι χαραγμένος πάνω στα ίχνη της μετανοίας του εις εαυτόν ελθόντος τελώνου, του συσταυρωθέντος ληστού, του ένδακρυ Πέτρου.

Ο Χριστός, αδελφοί μου, γεννιέται και πάλι για να κηρύξει κήρυγμα μετανοίας και ν' ανοίξει δρόμους σωτηρίας. Γεννιέται για να ξαναχαρίσει την ελπίδα και την αισιοδοξία σ' ένα κόσμο που αναζητά σανίδα σωτηρίας, για να βγει από το τέλμα που τον οδήγησαν τραγικές επιλογές, που μετέβαλαν δραματικά τους δείκτες, όχι της οικονομίας του, αλλά της Θεοειδούς υπόστασής του. Γεννιέται για να θυμίσει ότι η επιστροφή στη δική Του ζωή, που ξεχάσαμε, λειδορήσαμε, υποτιμήσαμε, περιφρονήσαμε, είναι ικανή να μετριάσει τον πόνο, να ειρηνεύσει τις καρδιές, να κάνει την αγάπη τρόπο ζωής, να εμπνεύσει για την πνευματική αντίσταση που μπορεί να εδραιώσει την ανάκαμψη. Και αυτή η επάνοδος, η νέα Γέννηση, η Θεία επίσκεψη είναι ο πραγματικός λόγος για τον οποίο η Εκκλησία μάς καλεί να πανηγυρίσουμε σαν άλλοι ποιμένες, να δοξολογήσουμε σαν άλλοι άγγελοι, να γονατίσουμε, με ευγνωμοσύνη, σαν άλλοι μάγοι μπροστά στον Ήλιο της Δικαιοσύνης.

Καλά και Ευλογημένα Χριστούγεννα!

⁵ Λουκ. 5,32

⁶ Εξαποστειλάριο Χριστουγέννων

Αρχιμ. Ε.Ο.